

Voordracht voor de Map wethouder Dijkma van 25 juni 2019

Lucht- en Zeehaven (17)

Kabinet

D1

Onderwerp

Onderzoek ultrafijn stof rondom Schiphol van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) KABINET

Gevraagde beslispunten

- Kennisnemen van het eerste deel van het concept RIVM-onderzoek naar ultrafijn stof rondom Schiphol met als belangrijkste bevinding dat mensen die zich in de buurt van Schiphol bevinden regelmatig bloot staan aan verhoogde concentraties ultrafijn stof. Dit kan een kortdurend effect hebben op de gezondheid. Op dagen met hoge ultrafijn stof hebben kinderen met luchtwegaandoeningen meer last. Deze dagen gebruiken ze meer medicijnen. De effecten treden zowel op bij ultrafijn stof afkomstig van vliegverkeer als bij andere bronnen, zoals wegverkeer. Er zijn geen aanwijzingen dat de gezondheidseffecten van het vliegverkeer anders zijn dan die van het wegverkeer.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is opdrachtgever van het onderzoek.

- Akkoord gaan met informeren van de raad over dit onderzoek na openbaarmaking van het onderzoek en reactie van de minister aan de Tweede Kamer

Onderbouwing beslispunten

De raadscommissie Werk en Economie van de gemeente Amsterdam heeft in 2015 gevraagd om via de Omgevingsraad Schiphol aan te dringen bij de staatssecretaris belast met de portefeuille Luchtvaart om onderzoek te laten doen naar de gezondheidseffecten van ultrafijn stof afkomstig van vliegtuigbewegingen. De leden van de commissie Duurzaamheid hebben zich bij deze oproep aangesloten.

Ook de Tweede Kamer heeft gevraagd om een dergelijk onderzoek uit te laten voeren. Na een eerste verkennend onderzoek in 2016 is het RIVM in 2017 dit onderzoek gestart in opdracht van het ministerie van IenW. Op 9 mei 2017 is aan de Amsterdamse raad toegezegd het onderzoeksrapport, zodra beschikbaar, toe te zenden.

Het onderzoeksprogramma

Het eerste deel van het onderzoeksprogramma is gericht op kortdurende effecten en bestaat uit drie deelstudies: een studie met 191 basisschoolkinderen in woonkernen vlakbij Schiphol, een studie met 21 gezonde volwassenen direct naast Schiphol en een laboratoriumstudie met longcellen.

Het volledige onderzoek bestaat uit een meet- en modelleringsonderzoek, een onderzoek naar kortdurende effecten op de gezondheid en een onderzoek naar lange termijn effecten op de gezondheid. De resultaten van de eerste twee zullen in de week van 1-5 juli aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

De resultaten van dit deelonderzoek geven geen inzicht in de gezondheidseffecten op de lange termijn. Het onderzoek naar lange termijn effecten zal in de komende 2 jaar worden uitgevoerd en in 2021 worden gerapporteerd.

Samenvatting van het eerste deel van het onderzoek

Kabinet

Mensen die in de buurt van Schiphol wonen, staan regelmatig bloot aan verhoogde concentraties ultrafijn stof. Ultrafijn stof is het aantal zeer kleine deeltjes in de lucht (kleiner dan 0,1 micrometer).

Dit kan een kortdurend effect hebben op de gezondheid. Op zulke dagen hebben kinderen vaker last van luchtwegaandoeningen (kortademigheid en piepende ademhaling) en gebruiken ze meer medicijnen tegen luchtwegklachten.

Bij gezonde volwassenen zijn kortdurende verminderingen in de long- en hartfunctie gemeten bij tijdelijk hogere blootstelling. Gemiddeld genomen zijn deze veranderingen klein en hoeven ze niet tot gezondheidsklachten te leiden. Voor individuen die hiervoor gevoelig zijn, bijvoorbeeld omdat ze astma of hartaandoeningen hebben, kunnen deze veranderingen groter zijn.

De effecten treden zowel op bij ultrafijn stof afkomstig van vliegverkeer als bij andere bronnen, zoals wegverkeer.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de gezondheidseffecten van het vliegverkeer anders zijn dan die van het wegverkeer.

Proces richting publicatie van het onderzoek

Het onderzoek is op dit moment nog niet openbaar gemaakt. Het RIVM communiceert over de opzet van het onderzoeksprogramma, de afzonderlijke onderdelen en de bevindingen. Vragen over beleid(implicaties) worden beantwoord door het ministerie van IenW. Vragen van individuele inwoners en gemeenten zijn in eerste instantie voor de GGD Kennemerland en de GGD Amsterdam.

Voor deze vragen zal door het RIVM (in samenwerking met GGD'en) een basistekst met vragen en antwoorden over het onderzoek worden opgesteld.

Als de minister het rapport incl. haar reactie heeft aangeboden aan de Tweede Kamer (naar verwachting 1^e helft juli), wordt de raad via een brief geïnformeerd.

Volgende processtappen

De raad (commissies FEZ, MLD en ZJS) wordt geïnformeerd per brief als het onderzoek openbaar is gemaakt en de minister van IenW haar reactie heeft kunnen geven.

Wethouders Kock (Luchthaven), Dijkema (Luchtkwaliteit) en Kukenheim (Zorg) worden gelijktijdig geïnformeerd.

Advies / afstemming

GGD Amsterdam ^{5.1, 2, e} 2, e ^{5.1, 2, e, e} en ^{5.1, 2, e}

Afgestemd met R&D 5.1, 2, e

Kabinet

Publiciteit / communicatie

Pers- en nieuwsberichten worden gemaakt en gepubliceerd door het RIVM.

(Contactpersoon: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @rivm.nl 5.1, 2, e

Vragen van individuele inwoners zijn in eerste instantie voor de GGD Amsterdam.

(Contactpersoon: 5.1, 2, e 5.1, 2, e @ggd.amsterdam.nl 5.1, 2, e

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2019-062360	CONCEPT RIVM Publiekssamenvatting + uitgebreide samenvatting Rapport Ultrafijnstof KABINET.pdf (pdf)
AD2019-062341	Map wethouder Dijkema Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Directie Economische Zaken 5.1, 2, e

Uitslag
